

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságkivonat

Osztályozás

381.32:666.7

Szerző

Hely

Cím *A budapesti téglakartel és az építőiparosok.*

Idő

"1912"

Forrás:

A munkaadó

Személy

Bp
(Hely)

1912. VIII. 18.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Helyszám

A budapesti téglakartel és az építőiparosok.

Abban a küzdelemben, melyet a Magyar Építőmesterek Anyagtermelő és Elárusító Szövetkezetének tagjaihoz intézett körleveléből kiindulólág a budapesti téglakartel indított nyilatkozatok alakjában, nagyon érdekes mozzanatot képez egy a harczoló felektől távolabb álló szaklapnak, a «Kémény és Kemenczé»-nek, a téglagyárosok közlönyének állásfoglalása.

Ezen szaklap legutóbbi füzetében *Békéssy Imre* szerkesztő igen erősen, kiméletlenül támadja a téglakartelt az általa folyamatba tett polémia kapcsán.

Elmondja, hogy naivítás az, amely a kartelek árszabályozó jelentőségéről szóló frázist még hiszi, mert a téglakartel egész összetételében és mindedig folytatott üzleti politikájában semmi eltérést se mutatott a többi, szintén a fogyasztó közönség érdekei ellen irányuló karteletektől, csak egyben tért el: hatalmának értékelésében: «egyszerűen komiszul bánt el a vevővel, brüszkírozta a ki-

vánságaikat; a mennyire csak lehetett, elzárkózott jogos hiteligényeik kielégítésétől és pütyült a panaszaikra».

Elmondja, hogy mikor tavaly a gyömrői téglagyárban nagyarányú téglacsálásokra jöttek rá, mikor a téglagyári bérlő összjátzott a fuvarosokkal és a pallérokkal s mikor a vasut igazolta, hogy a gyömrői téglagyár, mely a karteltől, illetve annak útján három millió téglá árát vette fel, csak másfél millió téglát szállított be Pestre: a kartel kinevelte a sérelem orvoslása miatt hozzá fordult építőmestereket. De tovább is ment: mikor a gyár tulajdonosa szintén elment a kartelhez és kérte, hogy segítsék őt abban, hogy a manipuláló bérlőt a gyár jóhírneve érdekében kidobhassa, a kartel urai azt mondták neki, hogy ötet dobják ki a karteltől, mert «nekik semmi közük ahhoz, hogy a gyár szállított-e egy darab téglát is az építőmesternek; nekik az a fontos, hogy a pallér igazolta az átvételt. Ha ez az igazolás megtörtént, ők fizetik és bevasalják az építettön».

Mindezek és sok egyéb példa felsorolása után a «Kémény és Kemencze» megállapítja, hogy a kartel üzlet, de nem erkölcsi testület s hogy az legnagyobb ellensége önmagának, mert az a brüszk üzleti szellem fogja megölni, a melynek türehtetlenségét most kezdik a fogyasztók érezni.

Igy ír egy a legközvetlenebbül érdekeltektől távol álló orgánus; mit mondjanak akkor azok, a kik közvetlenül súlyosan érzik ennek a «nem erkölcsi testület»-nek a nyuzásait.

Egyébiránt úgy tudjuk, hogy megtörtént már a fővárosi tanácsnak a felvilágosítása is a negyvenhat koronás normális téglával üzött kis játék tekintetében.

A kartel feiallított egy «normális-ár»-at ezrenként 46 koronával. A fővárosnak abból nagy kegyesen engedett négy korona rabátot. A tisztelt főváros sutba dobta a közszállítási szabályzatot, nem irt ki versenytárgyalást az építkezéseikhez szükséges téglák beszerzése iránt, holott ha ezt megtette volna, a kartelen kívüli gyárak 37—39 koronával szállítottak volna 42 helyett. És mialatt a 46 koronás «normális-ár»-ból 4 koronának nagylelkü elengedése mellett a kartel leszerződött a fővárossal, ügynökei útján magánfeleknek vigan ajánl 38, 39 és 40 koronáért téglát.

Vagyis a fővároson a közszállítási szabályzat mellözése súlyosan megboszulta magát az adófizetők rovására; 45 koronás téglával épít, mikor ugyanaz a kartel, mely neki ezt négy (4 koronás) engedménnyel eladja, más magánfeleknek 38 koronáért adja a portékáját.

Ha ezt se látják meg a pesti városbázán, akkor bátran uralkodhatnak a befolyásos téglabárók tovább is. Ugyan bolondok volnának, ha nem cselekednék!